

**ДО ПИТАННЯ ВИЗНАЧЕННЯ ПОНЯТТЯ
КОМП'ЮТЕРНО-ОРІЄНТОВАНОГО СЕРЕДОВИЩА НАВЧАННЯ
МАТЕМАТИЧНИХ ДИСЦИПЛІН МАЙБУТНІХ УЧИТЕЛІВ МАТЕМАТИКИ**

*Шокалюк С. В., Семеріков С. О., Ратушний Р. С.
Криворізький державний педагогічний університет*

У фахівців педагогічної галузі немає суперечностей щодо визначальної ролі середовища навчання в організації ефективної освітньо-наукової діяльності. Разом із тим, одностайної думки щодо визначення поняття «середовище навчання» («освітнє середовище» або «навчальне середовище»), зокрема «комп'ютерно-орієнтоване середовище навчання» (чи тотожних йому «інформаційно-освітнє середовище», «ІКТ-навчальне середовище» «електронне дидактичне середовище» і т.п.), немає. При цьому, в сучасному розумінні поняття навчальних середовищ та їх різновидів науковці трактують як спеціальним чином побудованих систем, що об'єднують педагогічну та інформаційно-програмну підсистеми [7, с. 49].

Так, О. О. Ільченко визначає *інформаційно-освітнє середовище* як системно організовану сукупність інформаційного, технічного та навчально-методичного забезпечення, яка нерозривно пов'язана з людиною як суб'єктом освітнього процесу [3].

В. Ю. Биков під *навчальним середовищем* розуміє штучно побудовану систему, структура і складові якої сприяють досягненню цілей навчально-виховного процесу; ІКТ-навчальне середовище (*комп'ютерно-орієнтоване навчальне середовище*) – навчальне середовище, що включає засоби інформаційно-комунікаційних технологій (ІКТ) [1].

Т. В. Білоочко під *інформаційно-освітнім середовищем* розуміє системно організовану сукупність засобів передавання даних, інформаційних ресурсів, протоколів взаємодії, апаратно-програмного, організаційного та методичного забезпечення, що орієнтована на задоволення потреб користувачів [2].

За Г. Б. Гордійчуком *інформаційне освітнє середовище*, як логічне продовження й результат розвитку традиційного середовища навчання, визначається як педагогічна система, що об'єднує в собі інформаційні освітні ресурси, комп'ютерні засоби навчання, засоби управління навчальним процесом, педагогічні прийоми, методи і технології, направлені на формування інтелектуально-розвиненої соціально-значущої творчої особистості, що володіє необхідним рівнем професійних знань, умінь і навичок [7].

Н. В. Сороко розглядає *комп'ютерно орієнтоване навчальне середовище* як відкрите або закрите ІКТ-навчальне середовище педагогічних систем, основними дидактичними функціями якого є педагогічно доцільне координоване й інтегроване використання комп'ютерно орієнтованих засобів навчання, електронно освітніх ресурсів і сервісів відкритих або закритих інформаційно-комунікаційних мереж, що орієнтовані на потреби учасників навчального процесу [8].

І. Ю. Шахіна вважає, що *інформаційне освітнє середовище* являє собою цілісну систему підсистем, які функціонують і ведуть облік учасників освітнього процесу на основі сучасних інформаційно-технічних і навчально-методичних засобів [9].

А. В. Конишева тлумачить *електронне дидактичне середовище* як систему взаємопов'язаних компонентів (контентного, комунікаційного, технологічного), що забезпечує реалізацію організаційно-стимулюючої, інформативно-навчальної, діагностично-коригувальної та комунікативно-управлінської функцій у взаємодії суб'єктів процесу навчання [5].

Узагальнюючи вищезазначене, а також беручи за основу ідеї визначення понять «мобільне навчальне середовище» [4] та «мобільно орієнтоване інформаційно-освітнє середовище ВНЗ» [6], пропонуємо під *комп'ютерно-орієнтованим середовищем навчання* (КОСН) розуміти освітнє середовище, що включає психолого-педагогічні умови, інформаційно-комунікаційні технології та засоби навчання, і забезпечує взаємодію, співпрацю та розвиток учасників навчального процесу. Тоді *комп'ютерно-орієнтоване середовище навчання математичних дисциплін майбутніх учителів математики* може бути визначене як КОСН, що включає інформаційно-комунікаційні технології і засоби навчання математики, забезпечує взаємодію, співпрацю та розвиток викладачів і студентів – майбутніх учителів математики.

Список використаних джерел:

1. Биков В. Ю. Моделі організаційних систем відкритої освіти : монографія / В. Ю. Биков. – К. : Атіка, 2009. – 684 с.
2. Білоочко Т. В. Інформаційно-освітнє середовище вищого навчального закладу / Т. В. Білоочко // Інноваційні комп'ютерні технології у вищій школі : матеріали 3-ї науково-практичної конференції, 18-20 жовтня 2011 року, Львів; Національний університет «Львівська політехніка»; редколегія : Д. В. Федасюк, Л. Д. Озірковський, Т. В. Чайківський. – Львів : Видавництво Львівської політехніки, 2011. – С. 6-9.
3. Ильченко О. А. Организационно-педагогические условия разработки и применения сетевых курсов в учебном процессе : автореф. дис. на соиск. учен. степ. канд. пед. наук : 13.00.08 – теория и методика профессионального образования / О. А. Ильченко. – М., 2002. – 20 с.

4. Кислова М. А. Розвиток мобільного навчального середовища з вищої математики у підготовці інженерів-електромеханіків : дис. ... канд. пед. наук : 13.00.10 – інформаційно-комунікаційні технології в освіті / Кислова Марія Алімівна ; Інститут інформаційних технологій і засобів навчання НАПН України. – К., 2014. – 273 с.
5. Конышева А. В. Электронная дидактическая среда как фактор совершенствования математической и естественнонаучной подготовки инженерно-технических кадров в вузе : автореф. дис. на соиск. учен. степ. канд. пед. наук : 13.00.08 – Теория и методика профессионального образования / Конышева Алия Вазиховна. – Йошкар-Ола, 2016. – 24 с.
6. Моїсеєнко Н. В. Мобільне інформаційно-освітнє середовище вищого навчального закладу / Моїсеєнко Н. В., Моїсеєнко М. В., Семеріков С. О. // Вісник Черкаського університету. – 2016. – №11. – С. 20-27.
7. Освітнє середовище для підготовки майбутніх педагогів засобами ІКТ : монографія / Р. С. Гуревич, Г. Б. Гордійчук, Л. Л. Коношевський, О. Л. Коношевський, О. В. Шестопад; за ред. проф. Р. С. Гуревича. – Вінниця : ФОП Рогальська І. О., 2011. – 348 с.
8. Сороко Н. В. Розвиток інформаційно-комунікаційної компетентності вчителів філологічної спеціальності в умовах комп'ютерно-орієнтованого середовища : дис. ... канд. пед. наук : 13.00.10 – інформаційно-комунікаційні технології в освіті / Сороко Наталія Володимирівна ; Інститут інформаційних технологій і засобів навчання НАПН України. – К., 2012. – 256 с.
9. Шахіна І. Ю. Визначення і напрями створення інформаційного освітнього середовища / І. Ю. Шахіна // Проблеми та перспективи формування національної гуманітарно-технічної еліти : зб. наук. пр. / ред. Л. Л. ТОВАЖНЯНСЬКИЙ, О. Г. РОМАНОВСЬКИЙ. – Харків : НТУ "ХПІ", 2013. – Вип. 36-37 (40-41). – С. 245-255.